

NYA SANKTIONSAVGIFTER I LIVSMEDELSLAGEN

Lagstiftningen skärptes vid årsskiftet

Den 1 januari 2019 infördes sanktionsavgifter vid vissa överträdelser av livsmedelslagstiftningen. Det betyder att kontrollmyndigheten nu är skyldig att besluta om sanktionsavgift vid överträdelse enligt livsmedelsförordningen.

Syftet med skärpningen är enligt Livsmedelsverket att ge säkrare livsmedel för konsumenten och bidra till en rättvisare konkurrens mellan livsmedelsföretagen. De nya reglerna gäller både för privata och offentliga aktörer. Det här är bra att känna till för både dig som vill starta en livsmedelsverksamhet eller som redan driver en sådan.

Ett exempel på när sanktionsavgifter kan bli aktuellt är om någon påbörjar en livsmedelsverksamhet utan att ha gjort en anmälan till sin kontrollmyndighet. Även redan registrerade verksamheter omfattas av de nya bestämmelserna. Därför är det viktigt att underrätta kontrollmyndigheterna om att det är en ny fysisk eller juridisk person som ansvarar för verksamheten, till exempel på grund av ägarbyte eller ändring av bolagsform.

Vad behöver livsmedelsföretagen göra/veta?

Reglerna innebär bland annat att den som påbörjar en ny registreringspliktig livsmedelsverksamhet utan att först ha gjort en anmälan till kontrollmyndigheten, riskerar att få betala en sanktionsavgift som tillfaller staten. Detsamma gäller den som tar över en redan registrerad verksamhet och inte anmäler detta.

En verksamhet får påbörjas två veckor efter det att anmälan om registrering kommit in till kontrollmyndigheten. Om kontrollmyndigheten registrerar anläggningen innan dessa två veckor gått, får verksamheten dock påbörjas i och med registreringen.

När behöver du göra en anmälan om registrering av livsmedelsanläggning och vem anmäler du till?

Du behöver anmäla din verksamhet om:

- du startar en ny livsmedelsverksamhet
- tar över en befintlig livsmedelsverksamhet

Dalslands miljö- och energikontor är kontrollmyndighet i Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud kommuner och det är hit du ska skicka din anmälan om registrering.

Anmälan skickar du enklast via blanketten för anmälan. Ladda ner blanketten [här](#).

Observera att om du kommer ha eget dricksvatten i din verksamhet som du tar från en brunn/vattendrag/sjö så kan detta vara registreringspliktigt och behöver då anmälas.

Blanketten hittar du [här](#).

Primärproduktion ska anmälas till länsstyrelsen.

Slakterier, styckningsanläggningar, större anläggningar för kött-, mjölk, fisk- och äggprodukter, äggpackerier, tåg, flyg, vin- och spritanläggningar, samt andra större livsmedelsproduktionsanläggningar ska anmälas till Livsmedelsverket.

Är du osäker på om din verksamhet behöver anmälas? Kontakta behörig kontrollmyndighet och undersök om du behöver anmäla din verksamhet innan du startar. Ansvar för att undersöka om verksamheten behöver anmälas ligger på den som ska bedriva verksamheten.

För grova överträdelser mot livsmedelslagstiftningen återinförs också fängelsestraff på upp till två år. Fängelse kan till exempel bli aktuellt om någon producerar, hanterar eller marknadsför livsmedel som kan utgöra en fara för människors liv eller hälsa. I och med att fängelse återförs i straffskalan ökar polisens och åklagarens möjligheter att utreda brott mot livsmedelslagen, till exempel genom att genomföra husrannsakan eller att prioritera den här typen av brottsutredningar högre.

Några exempel på verksamheter som kan få sanktionsavgifter:

- en pizzeria som byter bolagsform från enskild firma till aktiebolag utan att meddela detta.
- ett tillagningskök i kommunen som startat utan att registrerat sin livsmedelsverksamhet.
- en privat hemtjänst inhandlar samt transporterar livsmedel till kund utan att anmäla detta till oss innan start.

Vad händer om man startar en livsmedelsverksamhet utan att den är registrerad?

Om du startar en livsmedelsverksamhet utan att ha gjort en registrering riskerar du att få betala en sanktionsavgift på mellan 5 000 kronor och 75 000 kronor. Exakt hur stor avgiften blir beror på verksamhetens omsättning (en procent av årsomsättningen). För landsting samt kommunala och statliga verksamheter är sanktionsavgiften ett fast belopp på 40 000 kronor.

Vad händer om man ändrar en verksamhet utan att anmäla detta?

Anmäler du inte en förändring som gör att organisationsnumret ändras riskerar du att få betala en sanktionsavgift på mellan 2 500 kronor och 40 000 kronor beroende på verksamhetens omsättning (en halv procent av årsomsättningen). För landsting samt kommunala och statliga verksamheter är sanktionsavgiften ett fast belopp på 40 000 kronor.

Beslut om sanktionsavgift

Enligt 30 a § livsmedelslagen jämte 39 c-e §§ livsmedelsförordningen är kontrollmyndigheter skyldiga att ta ut sanktionsavgifter i vissa angivna fall. Situationer som omfattas är bristande registrering och journalföring enligt ovan samt brister när det gäller krav på dokumentation vid leverans av små mängder honung, ägg, råmjölk och opastöriserad mjölk.

Enligt 39 f-g §§ livsmedelsförordningen ska sanktionsavgift även tas ut om avgift redan beslutats för en överträdelse, men den avgiftsskyldige inte upphört med överträdelsen, samt i de fall då en överträdelse upprepas inom ett år från beslut om avgift.

Jag visste inte om de nya reglerna, måste jag ändå betala? Svar: Ja.

Vid beslut om sanktionsavgifter ska myndigheten inte ta hänsyn till varför överträdelsen skedde (uppsåt, oaktsamhet eller genom olyckshändelse) eller om överträdelsen kan betraktas som mindre allvarlig eller ringa. Det räcker med att konstatera att överträdelsen faktiskt skett.

Om du påbörjar en registreringspliktig livsmedelsverksamhet eller tar över en redan registrerad verksamhet utan att först anmäla det och orsaken till det inträffade är exempelvis någon av orsakerna som listats nedan, måste du i regel betala en sanktionsavgift.

- bristande betalningsförmåga,
- att en verksamhet är nystartad,
- okunskap om gällande regler,
- tidsbrist,
- glömska, eller
- dåliga rutiner

Någon möjlighet till jämkning av sanktionsavgifter eller nedsättning av avgiftens storlek finns inte.

Läs mer:

Vägledning för sanktionsavgifter enligt livsmedelslagen [här](#).

Livsmedelslagen [här](#).